

UCHWAŁA

Dnia 10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

w sprawie A. M. - sędziego Sądu Okręgowego w W.

na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 10 kwietnia 2024 r.

po rozpoznaniu zażalenia radcy prawnego B. W. – pełnomocnika wnioskodawcy P. W. z dnia 26 czerwca 2023 r.

na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2023 r., sygn. akt I ZPI 26/22, w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej A. M. sędziego Sądu Okręgowego w W.

uchwalił:

I. uchyla zaskarżoną uchwałę i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2021 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych umarza postępowanie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej A. M. sędziego Sądu Okręgowego w W.;

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Radca prawny B. W. – pełnomocnik oskarżyciela prywatnego P. W., wnioskiem z dnia 29 września 2021 r. (data wpływu 01 października 2021 r.) wystąpiła do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej (obecnie Izba Odpowiedzialności Zawodowej) o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej A. M. – sędziego Sądu Okręgowego w W. w związku zarzucaniem popełnienia jej czynu z art. 212 k.k. oraz art. 216 k.k. Jak wynika z uzasadnienia wniosku, sędzia podczas rozprawy w dniu 20 sierpnia 2020r. i 21 sierpnia 2020r. w sprawie [...] publicznie znieważała, obrażała i poniżała P. W. w ten sposób naruszając jego dobra osobiste.

Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 6 czerwca 2023 r., sygn. I ZPI 26/22, odmówił wyrażenia zgody na pociągnięcie A. M. – Sędziego Sądu Okręgowego w W. do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k., polegający na tym, że:

w dniach 20 sierpnia 2020 r. i 21 sierpnia 2021 r. r. na sali sądowej w Sądzie Okręgowym w W. na rozprawach o sygn. akt [...], jako prowadząca rozprawę, znieważała i pomawiała P. W. słowami skierowanymi do niego przy udziale osób przebywających na sali sądowej, iż P. W. jest „oskarżonym” wielokrotnie to powtarzając, pomimo zwracaniu uwagi sędziemu przez P. W., że nie dopuścił się żadnego przestępstwa i jest w tej sprawie „obwinionym” a nie „oskarżonym”, a nadto sędzia na sali sądowej krzyczała, obrażała i znieważała P. W., że popełniał różne czyny przestępcze pomimo, „iż sprawa dotyczyła krzyków w nieokreślonym miejscu i czasie”.

W dniu 26 czerwca 2023 r. zażalenie na powyższą uchwałę złożyła pełnomocnik skarżącego r.pr. B. W. skarżąc ją w całości. Zaskarżonej uchwale zarzuciła:

1. obrazę przepisów postępowania polegającego na braku wszechstronnej oceny dowodów poprzez pominięcie istotnych dowodów w sprawie art. 2 § 1 pkt. 1 k.p.k., art. 7 k.p.k. .

2. naruszenie art. 80 ust. 2c u.s.p. poprzez podjęcie uchwały o nie zezwoleniu na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej SSO A. M. pomimo, iż jej zachowanie wyczerpuje znamiona przestępstw określonych w art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.

Na podstawie tak skonstruowanego zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w W. A. M..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie mogło zostać uwzględnione z uwagi na wystąpienie w sprawie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że P. W. złożył do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej dwa wnioski w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Okręgowego w W. A. M., wskazując na popełnienie przez sędziego przestępstw z art. 212 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k. Oba wnioski są z tej samej daty tj. 29 września 2021 r. i są identycznej treści.

Pierwszy wniosek, rozpoznawany w niniejszej sprawie, jak wskazano wyżej wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 1 października 2021 r. i został zarejestrowany w repertorium pod sygn. I ZPI 26/22 (pierwotna sygn. I DPI 48/21). W sprawie tej, uchwałą z dnia 6 czerwca

2023 r. Sąd Najwyższy odmówił wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Okręgowego w W. – A. M. za czyn z art. 212 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k.

Drugi z wniosków, datowany również na 29 września 2021 r., wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 14 grudnia 2021 r. i został zarejestrowany w repertorium Izby Dyscyplinarnej pod sygn. I DI 59/21, a następnie w IOZ SN pod sygn. I ZPI 43/22. W sprawie tej, zarządzeniem sędziego Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2023 r., na podstawie art. 80 § 2b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 13 k.p.k. odmówiono przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej A. M. sędzi Sądu Okręgowego w W. Zażalenie na powyższe zarządzenie wniosła pełnomocnik P. W. radca prawny B. W., wnosząc o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, przyjęcie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędzi A. M. do odpowiedzialności karnej do rozpoznania oraz wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędzi objętej wnioskiem do odpowiedzialności karnej. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie o sygn. akt II ZO 74/23, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżonego zarządzenia z dnia 5 lipca 2023 r. Z uzasadnień tych orzeczeń wynika, że w sprawie nie został spełniony warunek formalny wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wynikający z treści art. 13 k.p.k.

Z dołączonych do sprawy akt Sądu Rejonowego w W. wynika natomiast, że postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2021 r., sygn. [...], na podstawie art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. postępowanie karne przeciwko A. M. o czyny z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. zostało umorzone wobec wystąpienia negatywnej przesłanki procesowej, tj. braku wymaganego zezwolenia na ściganie SSO A. M. Postanowienie to zostało utrzymane

w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w W. w dniu 11 kwietnia 2022 r., sygn. [...].

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., który poprzez odesłanie z art. 128 u.s.p. ma zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym, nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się. Powaga rzeczy osądzonej stanowi ujemną przesłankę procesową, którą sąd ma obowiązek uwzględnić z urzędu w każdym stanie sprawy. Taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Postępowanie w sprawie z wniosku z 29 września 2021 r. zostało prawomocnie zakończone postanowieniem z dnia 7 listopada 2023 r. utrzymującym w mocy zarządzenie z dnia 5 lipca 2023 r. o odmowie przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej SSO A. M.

Wprawdzie postępowanie w rozpoznawanej obecnie sprawie zostało wcześniej wszczęte, podobnie jak uchwała z dnia 6 czerwca 2023 r., I ZPI 26/22 została wydana zanim zostało wydane w drugiej sprawie zarządzenie z 5 lipca 2023 r., jednakże z uwagi na to, że jest ono prawomocne, w chwili obecnej konieczne stało się uchylenie nieprawomocnej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2023 r., sygn. I ZPI 26/22, i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. umorzenie postępowania immunitetowego w tej sprawie.

Na zakończenie należy wskazać, że Sąd Najwyższy w tej sprawie nie posiadał kompetencji do badania prawidłowości podejmowanych decyzji przez Sąd Rejonowy w W. w sprawie o sygn. akt. [...], których konsekwencją było zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego w

sprawie I ZPI 43/22, będąc związanym prawomocnym postanowieniem z dnia 7 listopada 2023 r., sygn. II ZO 74/23.

Kosztami postępowania odwoławczego Sąd Najwyższy obciążył Skarb Państwa.

[M. T.]

[ms]